

Motion till Saco-S rådets årsmöte vid Göteborgs universitet 2025

Ärende: Förslag om facklig organisering och samverkan kring hållbarhets- och klimatfrågor

Bakgrund:

Klimat- och hållbarhetsfrågorna är högt prioriterade vid Göteborgs universitet, inte minst genom den ambitiösa koldioxidbudget som fastställts av rektor. Samtidigt går omställningen långsamt. Enligt universitetets [hållbarhetsredovisning för 2024](#) har koldioxidutsläppen visserligen minskat, men ligger fortfarande långt ifrån de mål som satts upp.

Universitetets hållbarhetsarbete är inte enbart en strategisk eller ledningsstyrd fråga – det är i allra högsta grad en facklig angelägenhet. Omställningen påverkar arbetsmiljö, arbetsvillkor och verksamhetsutveckling, och kräver att alla medarbetare – oavsett funktion – reflekterar över och förändrar sina arbetssätt. Att minska koldioxidutsläppen med 50 % till år 2029 (jämfört med basåret 2019) förutsätter en omställning i hela organisationen.

Samtidigt är det tydligt att ansvaret för den omställningen hittills har fördelats ojämnt. Fakulteter och enheter har kommit olika långt och tolkat styrningen genom koldioxidbudgeten på varierande sätt. Enligt data från universitetets CIS-verktyg har exempelvis samhällsvetenskapliga fakulteten minskat sina utsläpp med 35 %, medan Sahlgrenska akademien i stället ökat sina med 4 %. Denna ojämna utveckling väcker frågor om likvärdighet mellan verksamheter och mellan medarbetare. Ska den gröna omställningen bäras av ett fåtal – eller av alla?

Inom TCO har Fackförbundet ST visat att facklig organisering kan spela en avgörande roll i klimatarbetet. Deras klimatgrupp har, genom partsarbete, drivit fram konkreta åtgärder som minskat utsläppen – ett exempel är deras förhandling vid Folkhälsomyndigheten. (Se: [TCO:s artikel om ST:s arbete](#)). Även vid Göteborgs universitet har ST nyligen startat en lokal klimatgrupp med målet att bidra till universitetets omställning genom facklig samverkan.

Mig veterligen saknas i nuläget ett motsvarande initiativ inom Saco-S vid Göteborgs universitet. Detta är anmärkningsvärt, särskilt med tanke på att Saco centralt har tydligt tagit ställning i klimatfrågan. Saco står bakom Parisavtalet, Sveriges klimatpolitiska ramverk och FN:s globala hållbarhetsmål. I sina klimatpolitiska ståndpunkter betonar man att den akademiska kompetensen måste nyttjas bättre i både beredning och beslutsfattande. I ett uttalande den 20 mars 2025 lyfte Sacos ordförande Göran Arrius det starka medlemsstödet för en mer långtgående klimatpolitik och en påskyndad omställning.

Mot den bakgrunden väcks frågan: Hur kan Saco-S lokalt bidra till att förverkliga dessa mål – om vi inte organiserar oss och tar vara på den kompetens vi säger oss företräda? Vilken legitimitet har kompetens om vi inte omsätter dem i praktiskt arbete där vi verkar?

Det finns därför ett tydligt behov av att Saco-S vid Göteborgs universitet initierar en arbetsgrupp för klimat- och hållbarhetsfrågor. En sådan grupp skulle samla medlemmars perspektiv, synliggöra deras erfarenheter och bidra till ett mer strategiskt och sammanhållet fackligt arbete i universitetets gröna omställning.

Gruppen bör dessutom sträva efter samarbete med övriga fackliga organisationer vid universitetet. Genom samverkan – exempelvis med ST:s klimatgrupp – skapas förutsättningar för erfarenhetsutbyte, gemensamma initiativ och ett mer likvärdigt engagemang i hållbarhetsfrågor över hela organisationen. Som kollektiv blir vi starkare, och en gemensam röst i klimatfrågan ger ökad genomslagskraft både i dialogen med arbetsgivaren och i det långsiktiga förändringsarbetet.

Yrkande:

Jag föreslår att Saco-S vid Göteborgs universitet:

1. Initierar en arbetsgrupp för klimat- och hållbarhetsfrågor inom ramen för det fackliga arbetet.
2. Tar kontakt med representanter för ST:s klimatgrupp med syfte att utbyta erfarenheter och identifiera möjligheter till samverkan mellan facken inom GU.
3. Uppmuntrar medlemsförbunden att lyfta hållbarhetsaspekter i lokala förhandlingar och samverkansforum där så är relevant.

Göteborg, 2025-03-24

Tanja Feltsen

Medlem i Akademikerförbundet SSR

Institutionen för pedagogik och specialpedagogik (IPS)

Saco-S svar på motionen:

Saco-S ställer sig positiv till motionen i sin helhet.

1. Vi ser över möjligheterna att skapa en arbetsgrupp för klimat- och hållbarhetsfrågor inom ramen för det fackliga arbetet.
2. Saco-S bifaller yrkandet.
3. Saco-S bifaller yrkandet.